Hochlöbl. k. k. Hofbibliothek, Wien

St. 23. V Gorici, 7. junija 1880. Tečaj X.

SOČA

„Soča“ izhaja vsak petek s in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.50
Pol leta . . . . . „ 2.30
Četvrt leta . . . . . „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri *„poslanicah“* se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „

Za veče črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici, blizo „treh kron“, in na starem trgu.— V Trstu v tobakarnici „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravništvu „Soče“ na Korenji v Sticsa-vi hiši št. 253 II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

P. n. naročnikom!

S koncem t. m. poteče prvo polletje. Gg. naročniki, kateri niso še poslali naročnine tega polleta, so naprošeni, da pred koncem t. m. svojo dolžnost spolnijo, drugače se jim list ustavi.

OPRAVNIŠTVO „SOČE“.

Dopisi.

V Gorici dne 4. junija. O volitvi dež. poslanca, katera se je včeraj vršila v Tolminu, smo pozvedeli, da je dobil gospod Jonko, posestnik in trgovec v Bovcu, 87 glasov volilcev bovškega trga; od Soče v dogovoru tudi z bovškimi volilci postavljeni kandidat gosp. dr. Nikolaj Tonkli, odvetnik v Tolminu, je dobil 47 glasov, tri glasove pa gospod Schemerl, c. k. glavar v Tolminu, zatoraj je izvoljen za dež. poslanca gosp. Jonko.

Ker imajo trgi Kobariški, Tolminski in Kanalski — iz Ajdovščine ni prišel k volitvi kot en sam volilec — več kot 50 glasov, ne vemo kateri volilci niso prišli na volišče, naj brže so ti iz Kobarida, kateri so iz števila memo gredočih Bovčanov preračunili, da bi utegnili brez vspeha na volišče glasovati za Sočinega kandidata, in so namara doma ostali. O tem pričakujemo natanjčnega poročila.

Mi nimamo nič proti izvoljenemu poslancu gosp. Jonku, ker smo prepričani, da bo v dež. zboru glasoval vselej sé slovensko stranko, zamerimo mu samo to, da ni naznanil k njemu došlim poslancem svoje in menenje bovških volilcev, ker po tem bi bili naravnost njega za kandidata postavili, ker nam ni šlo za osebo, ampar za reč, za to, da zadobimo neodvisnega in narodnega poslanca v deželni zbor, kakor smo to vselej povdarjali.

Vendar pa izrekamo svojo zadovoljnost z izidom te volitve, ker smo dosegli glavni namen, da je izvoljen za poslanca v naših trgih neodvisen naroden mož, in stem podrli dosedajno pogubljivo navado, da so nam volilci slovenskih trgov zaporedoma pošiljali v dež. zbor svoje c. k. predstojnike in glavarje, tako da smo se že bali, da iz tega nastane pravi fideikomis, in da bi ne bil vselej za poslanca v naših trgih zvoljen le c. k. okrajni glavar v Tolminu.

V Gorici, 3. junija. (Občni zbor „Sloge“.) — Danes je imelo naše politično društvo „Sloga“ občni zbor, katerega se je udeležilo lepo število odličnih članov iz vseh stanov. Predsednik g. dr. Jos. Tonkli je odprl zbor ob 1 3/4 uri popoldne koj z dnevnim redom.

Po živahni razpravi sprejel je zbor sé znamenito večino glasov sledeče peticije do visokega deželnega zbora:

I. Naj bi visoki deželni zbor sedanje županije po Slovensko-Goriškem tako preuravnati izvolil, da se — z ozirom na krajne razmere — zložijo občine v županije tako, da bo obsegala vsaka kakih pet tisuč prebivalcev, in da se za vsako županijo uže pri ustanovitvi odloči stalni sedež za županstveni urad.

II. Naj bi vis. dež. zbor izvolil: A) na to delati in za to potezati se, da sprejme vlada med državne ceste in jih oskrbuje iz državnega zaloga sledeče skladovne ceste: 1. cesto deržečo od Podgore skozi Ločnik in Kormin do laške meje pri Bračanu; 2. cesto od Gradiške skozi Vileč, Rudo, Škodovako do Červinjana; 3. cesto iz Gorice skozi Dornberg, Štanjel v Sežano; 4. cesto iz Volč skozi Tolmin, sv. Lucijo, Slap, Tribušo, Zelin v nemško Idrijo; in 5. cesto od Kobarida skozi Staroselo, Robič do laške meje,

B) prestrojiti sedanjo cestno postavo tako, 1. da se popolnoma opustijo skladovne ceste in razglasijo za občinske ceste sé sedanjo širjavo; 2. da se sedanje občinske ceste imenujejo občinske poti; 3. da pripada občinam skrbeti za vzdrževanje vseh občinskih poti; 4. da bo pokrival vse stroške za vzdrževanje občinskih — sedaj skladovnih — cest, ki jih prouzročajo mostovi in umetno podporno zidovje, deželni zalog, vse druge stroške pa dotične županije.

III. Naj bi vis. dež. zbor izvolil vse potrebno učiniti, da se preosnujejo postave za ljudske šole tako:

1. da se opustijo krajni šolski sveti in ohranita le okrajni in deželni šolski svet;

2. da se dolžnost otrok v šolo hoditi skrči v mestih in trgih na šest let, to je od izpolnjenega 6. do končanega 12., in na kmetih na pet let, to je od končanega 7. do izpolnjenega 12. leta;

3. da se za otroke, ki stopijo po dovršeni ljudski šoli v praktično življenje, osnujejo ponavljavne nedeljske ali večerne zimske šole z dolžnostjo, da morajo taki otroci obiskovati te ponavljavne šole do izpolnjega 16. leta;

4. da se omeji poduk v ljudski šoli na glavne predmete, ki so: čitanje, lepopisje, pravopisje in temeljni nauki iz računstva, za četerto in peto leto na kmetih pa še poduk o poljedelstvu, posebno o sadjein trtoreji, da se s čitanjem združi poduk v slovnici o poglavitnih točkah; da se imajo berila (čitanke) tako osnovati in sestaviti, da bo v njih uveden poduk o zgodovini, zemljepisji in naravoslovji v glavnih potezah in sicer po progresivnem ali nadaljevalnem kopitu po tečajih.

IV. Naj bi izvolil vis. dež. zbor vse potrebno učiniti, da se srednje šole: to je viša realka in viša gimnazija v Gorici preosnujete tako, da se razdelite cela realka in cela gimnazija v větrjčne razrede sé slovenskim v enih z laškim kot učnem jezikom v drugih, in da se proglasi nemški jezik za obligatni predmet za Slovence in Lahe v vseh razredih realke in gimnazije.

Zborovanje je trajalo do 3 1/2 ure popoldne, in predsednik je sklenil zborovanje s kratkim primernim govorom.

Iz Soče dne 30. maja. (Izv. dop.) Čudno vreme je tukaj pod Triglavom. Pred 14 dnevi so se bile naše v nebo kipeče gore se snegom pobelile in nam napravile prav lep panorama. Hribovita okolica je bila spodaj v dolini zelena, na verhih hribov se je pa lesketala v sneženo bela odeja. Pretekli teden je pa jela afrikanska vročina pritiskati, ter nam je gorkote nevajenim podtriglavskim prebivalcem provzročila mnogo znoja. Želeli smo okrepčevalnega dežja enako po mrzli vodi hrepenečemu žejnemu jelenu. Naše želje so se spolnile. Dežuje v dolini vže dva dni neprenehoma, po gorah pa sneži. Ves Triglav in njegovi sosedje: Kamnik, Razor, Pihavec, Konjavec, Veršac, Kal, Vogel, Kuk in Grintovec itd. vsi so z sneženo obleko pokriti. V dolini je pa mraz. Danes sem pač zakuril zarad neprijetnega mraza. Ne vemo, kako bi se vsled te čudne vremenske spremembe oblačili. En teden nosimo zimsko, drugi teden pa poletno obleko. Kakor se vreme spreminja, enako spreminjamo tudi mi obleko. Poljski pridelki kažejo še precej lepo: le trave ne bo letos veliko, a kmetje jo bodo lahko pogrešali, ker jim je ostalo od lani še mnogo sena. Nesreče se vedno množé. Danes teden se je zgubila 19 letna deklica, ki je z božjastjo trpela že veliko let, in še sedaj niso našli revne vkljub skrbnemu ukanju niti žive niti mrtve. Misliti je, da se je vtopila v potoku Brsnik izvirajočem izpod hriba

---

LISTEK.

Posvečevanje novega Krškega škofa prečast. dr. Franč. Feretič-a.

„Soča je svojim bralcem že povedala, da so Njih prevzvišenost knezo-nadškof Goriški 23. maja t. l. v škofa posvetili Krškega kanonika dr. Fr. Feretič-a. Tako cerkveno opravilo se le redkokrat godi, in še takrat jih je le malo, ki se ga zamorejo vdeležiti. Slovenci pa se radi zanimajo za posebne cerkvene slovesnosti in prav z veseljem prebirajo, če jim o tem kaj pride v roke. Menim tedej, da „Soča“ vstreže marsikomu, če jim pove, kako se je vršilo posvečevanje novega škofa se svojimi pomenljivimi in ginljivimi obredi. Kdor je že imel priložnost viděti, kako se mašniki posvečujejo, ve iz lastne skušnje, kako lepi in ginljivi so obredi tega sv. opravila; veliko globokeji in presunljivi so pa oni pri posvečevanji v škofa.

Omeniti je treba, da po cerkvenem pravu ima pravico posvetiti metropolit dotične cerkvene provincije; v pomanjkanji tega pa starejši škof provincije. Dva druga škofa morata pa kot asistenta streči pri tem opravilu. Ce pa ni tretjega škofa, nadomestuje ga lahko tudi navadni duhoven, če je cerkveni dostojanstvenik in če ima pravico, nositi škofovsko opravo.—Pri imenovani konsekraciji sta služila kot asistenta prečastita škofa Teržaški in Poreško-Puljski.

Slovesnost je pričela ob 9. uri. Takrat so se pripeljali škofje se svojimi kaplani v dveh kočijah do stolne cerkve. Tamkej jih je pod vhodom pričakovala duhovščina stolne cerkve z bogoslovci Goriškega semenišča. Pri slovesnem vhodu ima škof posvečevalec novoposvečenca na levici, druga dva pa gresta pred njima. V cerkvi ima vsak škof svoj poseben altar, da se tamkej škofovsko opravi. Dospelši v cerkev podajo se škofje vsak k svojemu altarju; škof posvečevalec k glavnemu, kjer se za slovesno mašo opravi, drugi pa k stranskim. Dva škofa asistenta vzemeta pluvijal in mitro, novoposvečenec pa se opravi kot navadni duhoven za sv. mašo; za zdaj pa vzeme tudi on le pluvijal. Ko so vsi opravljeni, podasta se škofa assistenta k novoposvečencu, ga vzemeta v sredo ter sprejmeta k glavnemu altarj, kjer jih že čaka škof posvečevalec sede na posebnem sedežu v sredi altarja z mitro na glavi. Škofa ausistenta in novoposvečenec se nizko uklonijo škofu posvečevalcu, potem se vsedejo njemu nasproti, novoposvečenec v sredi, asistenta po strani, in tako počivajo nekoliko trenutkov. Na to prične:

PERVI DEL SV. OPRAVILA,
ki obsega branje papeževega pisma, prisego in izpraševanje.

Branje papeževega pisma.—Po kratkem odpočitku vstane starejši škofov asistentov ter prosi škofa posvečevalca v imenu sv. matere cerkve, da pričujočega duhovna posveti v škofa. Posvečevalec vpraša: „Ali imate aposteljsko povelje Na?“ odgovor: „imamo“, prebere ga tajnik škofa posvečevalca. Pismo pove življenje, delovanje in zasluge novoposvečenca, vsled kterih ga je rimski papež v konsistoriji za škofa proglasil ter zapove njega posvetiti pod raznimi pogoji, kteri se imajo izvršiti pred posvečenjem.

Prisega. — Na to poklekne novoposvečenec pred posvečevalca sedečega še vedno na sredi altarja in bere prisego, da hoče trdno verovati vse resnice sv. cerkve in zvesto varovati vse njene in svoje škofije pravice.

Izpraševanje.—Potem prične škof posvečevalec obširno in nadrobno izpraševati novoposvečenca, ali veruje v posamezne glavne resnice sv. vere in če obljubi sploh in v posebnih slučajih biti vselej zvest sin in skrben delavec v vinogradu sv. kat. cerkve, ter po njenih zakonih vedno ravnati.

Novoposvečenec vrne se pred tem na svoj sedež nasproti posvečevalcu. Konec vsacega vprašanja vstane, odkrije se ter odgovori določno, ali: „verujem“, ali „hočem“ ali „vjemam se“, kakor zahtova vprašanje. Drugi pa sedijo med tem.

Le-ta obred izpraševanja izvira še iz prvih vekov kristjanskih, kjer ni bilo vselej lahko vsled burnih časov in raznih krivoverstev spoznati mišlenja verskega prepričanja novoposvečenca. Dandanašnji je prepisanemu izpraševanju glavni namen, da novopo-

Koludar. Opomnim še tudi veselo novico, da je sekcijsko-turistično društvo za Primorsko sklenilo na Logu v Trenti zidati novo kolibo (Klubhütte) ženijalnemu pesniku „Zlatorogu“ na čast. Za Trento bode to podvzetje v gmotnem obziru koristno in upajmo, da jim bo donašalo zdaten dobiček. Pozdravljamo to kolibo in želimo Trentarjem obilo turistvo, kojim bi pot kazali v naše visoke gore in pitoreske kraje, ter tako pomagali širiti slutstvo naših gorá.

Iz Solkana, 1. junija t. l. (Izv. dop.) Ker se nikdo ni oglasil o zadnji besedi naše čitalnice, dozdeva se mi — dasi nekoliko prepozno — primerno poročati, da se ne bo mislilo, tudi naša čitalnica je zaspala, kakor — žalibog — uže toliko njih v našej okolici. Po dolgem prenehljaji priredila je naša čitalnica dne 9. maja o priliki obč. zbora besedo s plesom. A ni prišlo prav obilo obiskovalcev; sploh se je ohladilo veselje našega občinstva do narodnih veselic. Ne vem, so li uzrok slabe letine ali naše čitalnice same; preporedkoma se oglašajo, da jih skoro pozablja naše občinstvo. Menim, da so privedle k temu malomarne čitalnice, ali bolje rečeno, njih vodje: vsaj vendar ne preseza mala ustopnina k takim veselicam moči naših rodoljubov.

Omenjeno veselico pričela je tombola. Igra „Metuljevost“, ktero so igrali soudje čitalnični iz Gorice in Vertojbe, veršila se je precej povoljno. Gledé petja šempeterskim in domačim pevcem gre posebna hvala. Opozoriti moram čitalnični odbor, da drugikrat objavi bolj jasno vse točke na vabilu, da ne zapusti občinstvo dvorane, dokler se ne izvrši program. Odbor naj bi bolj pazno gledal na red in prijazno sprejemal udeležnike v dvorano. Omenil sem uže zgoraj, da je bila ta veselica o priliki letnega občnega zbora naše čitalnice. Predsednik pozdravil je začenši zborovanje prav prijazno navzoče ude; tajnik prečita v kratkem poročilo odborovega delovanja — se ve da malo delovanja, malo pisanja; blagajničar naznanil je, da je denarnični stan še primerno ugoden. Na to volil se je novi odbor, in sicer so voljeni: predsednik g. M. Pezdič; podpredsednik: g. T. Jug; denarničar: g. J. Makuc; odborniki: gg. Mozetič, St. Makuc, Ličar Jož. Vuga, Aug. Kovačič, And. Milost.

Ker so voljeni večinoma prejšnji odborniki, moramo jim priporočati, naj zanaprej z iskrenejim delovanjem dokažejo, da znajo prav ceniti skazano jim zaupanje; pa naj jih vsak po svoji moči podpira, da v lepej složnosti in z marljivim delom rešijo narodno čast našemu Solkanu.

Politični pregled.

S ČESKEGA. — Naše misli in naše srce biva te dni na Českem, in sicer v zlati Pragi, kjer se mudi svetli cesar uže več dni, od toreka zjutro. Vladni in polvladni listi so sicer vedno trdili, da potovanje Nj. Veličanstva na Česko velja le vojaškim vajam po raznih mestih, pa da nima političnega pomena. Ali strah in grizenje ustavaških časopisov na eni, nade avtonomnih na drugi strani so jasno kazali, da potovanje ima velevažen političen pomen. Tudi vsak, ki trezno prevdarja, moral si je biti svest, da potovanje Nj. Veličanstva ni brez pomena v času, ko zaprisežení sovražniki Slovanstva vse moči in zvijače napenjajo, da zabranijo sporazumljenje med narodi v Avstriji na podlagi pravice, ki privošči vsakemu svoje. Vedli smo, da pri tej priložnosti bode se nekoliko odgrnilo precej temno zagrinjalo, ki pokriva politični položaj v Avstriji. Hvala Bogu, Njih veličanstvo je tamkej spregovorilo besede, ki so nam odvalile težki kamen od srca, da čaka morda Taaffejevo ministerstvo enaka osoda, kakor Hohenwarthejevo ali Belcredijevo. — Nj. veličanstvo je že sedemkrat pred tem obiskalo glavno mesto na Českem; vselej je zlata Praga sijajno in srčno sprejela svojega vladarja. Ali takrat presega sprejem vse dosedajne sijajnosti in priprave, tako velikanske so in tako navdušenost svedočijo. Obe stranki, nemško-ustavoverna in slovansko-avtonomna, tekmujete, da skažete svojo odkritosrčno udanost presvitlemu vladarju; odlikuje se pa povsod konservativno plemstvo. Cesar je med tem časom obiskal razne ustanove in sprejel razne deputacije. Na ogovore glavnih deputacij odgovarjal je cesar navadno v obeh deželnih jezikih, nemški in češki. — V torek in sredo večer bilo je mesto sijajno razsvitljeno, posebno pa je razsvitljava v sredo večer prekosila vse, kar je do sedaj Praga vidila. Svetli cesar se je peljal iz deželnega gledišča, kjer je bil enako sijajno sprejet, s cesarjevičem Rudolfom po glavnih ulicah razsvitljenega mesta. Ljudstva in gnječe je bilo toliko, da se je cesarska kočija le počasi naprej pomikala med ogromnimi živijo-klici.

O tem obiskovanji piše „Politik“, glavni list narodne stranke, da se ne sme več dvomiti, da vladar popolnem odobruje sporazumljevalno akcijo grofa Taaffeja, in da ni več misliti, kakor bi bila kaka razlika med željami cesarjevimi in sistemom Taaffejevim.

Pomenljivo je to, da se Njih Velič. prav pohvalno pri neki priložnosti izrazilo o neumornem in vspešnem delovanji državnega zbora. To je velik udarec za neke govornike ustavaške v drž. zboru, ki so vedno v nič devali in sramotili delovanje avtonomne stranke.

Te in enake izjave, — ki kažejo trdno voljo in srčno željo presvetlega cesarja, da se narodi v Avstriji sporazumejo, — je Njih veličanstvo nalašč tako glasno in določno izgovorilo, da bi jih vsi okoli stoječi slišali, kakor so sami omenili. Po takih izjavah nam bije zdaj srce bolj mirno, ker bati se je bilo v resnici, da nam zagrizenost in kričanje ustavakov sopet zmede štreno kakor pod Hohenwarthom. Pa je tudi zadnji čas, da se slovanskim narodom v Avstriji enake pravice podelijo, kakor Nemcem, pred da hinavskega Bismarka skrivni nakani proti Avstriji dozorijo.

Mudilo se bo Nj. Veličanstvo na Českem in Moravskem do 12. t. m. — Med tem obiskuje razne mesta, da pregleduje napredek v vojaških vajah. — Kjerkoli se ustavi, ga spremljajo z nenavadno sijajnostjo in nepopisljivo navdušenostjo. — Nekaj to že pomeni, kar ustavakom ni po volji, nas pa z boljšimi nadami napolnuje.

LJUBLJANA. — Sopet voljeni ustavaški župan Laschan je položil 3. jun. svojo prisego v roke dež. predsednika Winklerja. O tej priliki mu je dež. predsednik položil na srce, naj se trudi in dela, da se stranke porazumijo. Ali čujte! župan odgovori, da hoče strogo držati se ustavnih paragrafov. — Vemo, kaj to pri Laschanu pomeni.

Deželni poslanci narodne stranke bodo vender ustopili v dež. zbor, pa s protestom proti nepostavnostim, koje so počenjali ustavoverci pri zadnjih volitvah za dež. zbor.

HRVAŠKO. — Hrvati nadejajo se, da bo Granica v kratkem združena z Hrvaško.

SRBIJA. — Skupščina obravnava železnično pogodbo z Avstrijo. Dotični odsek jo je skor enoglasno sprejel na Rističevo pojasnilo.— Sploh se razmere med Srbijo in Avstrijo vedno boljša.

NEMŠKO. Bismarkovo pogajanje z apostoljskim sedežem se je razrušilo. Saj ni bilo drugega pričakovati. Bismark, le po notranjem položaji Nemčije prisiljen, se pogajati, ni nikdar nameraval do pravične sprave priti. Njegov namen je bil le, omamiti pruske katoličane s slepilnimi ponudbami, in s tem rešiti se za zdaj sitne zadrege, v koje je sam zabredel po svoji oholosti in trmoglavosti. Ali apost. sedež ne da se vjeti. Bismark bi bil moral to znati. — Da bi se zmaščeval, razglasil je Bismark nekoje odlomke o tem dolgem pogajanji. Nameraval je s tem svetu pokazati, da ni on kriv, če ni prišlo do sprave, temveč le nestrpljivi Rim, ki hoče povsod gospodovati. Ali mož je le samega sebe pri vsi svoji zvijači strašansko osramotil in pokazal se v svoji oholi in hinavski podobi. — Rim je na vse to mirno odgovoril, da mu je nemogoče privoliti v to, da se sv. cerkev na milost in nemilost Bismarku z zvezanimi rokami uda. Zdaj hoče Bismark na svojo roko pomiriti pruske katoličane, pa ne bo šlo.

RUSKO. — Ruska cesarica je umrla po dolgem bolehanji. Bila je neki blaga gospa. — V znamnje sočutje je Njih veličanstvo v Pragi odpovedalo obiskovanje nemškega gledišča in bakljado, namenjeno v četrtek večer.

Domače stvari.

Opomba. Da se je današja številka „Soče“ nenavadno zakasnila, prišlo je od tod, da je bil njem duševni urednik preobložen z drugimi neodložljivimi posli, in da mu je sledujič — kedar je imel „Sočo“ sklepato — došla prežalostna vest, da je njegov brat, c. k. sodnik v Kamniku umerl; zatoraj prosimo za zamero vse p. n. gg. naročnike.

Gospod baron Pino, c. k. namestnik v Gornji Austriji odpovedal se je deželnemu poslanstvu goriškemu; imeli bomo toraj v kratkem novo volitev poslanca za naš deželni zbor in sicer za mesto. Grado in trga Červinjan in Monfalconu.

Dobrodelni koncert goriške čitalnice. Ko smo zadnjo številko našega lista razpošiljali, nismo mislili, da nam bode danes prijetna naloga sporočati o velikem slovenskem koncertu, kojega smo že v prejšnih številkah „Soče“ napovedali. Menili smo marveč, da naznanimo v denašnjem listu še-le natančen spored. A moral se je koncert dva dni pred določenim časom napraviti vsledi necih slučajnih ovir, o katerih pa pozneje kaj več spregovorimo.

Bil je tedaj koncert pretečeni četertek v dvorani društva „Concordia“ na Travniku. Kmalo po napovedani uri prične svirati popolni orkester tuk. pešpolka Hess pod vodstvom g. kapelnika znano E. Titl novo „Ouverturo po slovanskih napevih.“ Rečem znano, ker se je že tolikokrat igrala v našej čitalnici, a občinstvo jo je kakor še vselej spremljalo z burnim ploskanjem — znamenje, da se lepih narodnih pesni. „Kje dom je moj“ in pa „Hej Slovani“ nikedar ne naveliča poslušati. Radi bi kaj spregovorili o preciznosti in doveršenosti, s kojo je vojaški orkester to kot naslednji dve svoji točki izpeljal, a reklo bi se vodo v Sočo napeljevati, ako bi hoteli zopet ponavljati ono slavo in pohvalo, kojo je ta slavna godba že pri različnih priložnostih žela.

In vendar jej je bilo takrat naše občinstvo nekoliko nehvaležno, nehvaležno zato, ker je ni z ono pazijivostjo kot navadno spremljalo; pač verjetno, ako povemo, da je bila ta večer pozornost vseh poslušalcev obernjena le na čestito dvojico Gerbić. Z živo zadovoljnostjo sprejelo ju je občinstvo, ko sta stopila na oder, z neprenehljivim rokoploskom zahtevalo ju je po izveršenji posamnih toček zopet pred se.

Gospod Gerbić bil je ta večer sé svojim glasom posebno dobro razpoložen. Schubert-ovega „Radovedneža“ in pa Meyerbeer-ovo „Romanco iz Hugenotov“ pel je z neko lehkoto, z neko samosvestjo, da smo se mu kar čudili. Slišali smo g. Gerbić-a peti pri predzadnjem koncertu v teržaškem gledališči „Fenice,“ a pripoznati moramo, da se je njegov glas od takrat jako zboljšal. Veseli nas tedaj serčno, da njegova pljučna bolezen pretečene zime ne bo imela za glas nobenih nasledkov.

Gospa Gerbić-eva zdela se nam je nekoliko terpeča; z glasom vsaj ni bila tako verlo dobro razpoložena kot zadnjič v Terstu. Rossini-jevo „Cavatino iz opere il Barbiere di Siviglia“ pela je začetka z neko nemirnostjo, a proti koncu se je polastila je zopet navadna hladnodervnost. Posebno ugajali so občinstvu óni odskočni trili in pa oni nježni „staccato“ na končni te pesmi. Mnogo srečnejša bila je gospa v izvkrščvanji Gounod-ove „scene in

---

svečenec vpričo škofov in zbrane duhovščine slovesno obljubi, trdno verovati vse resnice in zvesto spolnovati vse zakone in določbe svete cerkve.

Ko je to dokončano, kar trpi blizo tri četrtinke ure, začne sv. maša, od pristopnih molitev pod stopnicami do zadnjega versikeljna iz Graduala pred Evangelijem kot

DRUGI DEL SV. OPRAVILA.

Pontifikalno mašo opravlja sam skof posvečevalec, z njim vred pa tudi novoposvečeni škof, ravno tako kakor pri mašnikovem posvečevanji. Do konca pristopnih molitev so vsi pri glavnem altarji, novoposvečenec na levici posvečevalca, škofa asistenta pa pri svojih sedežih. Potem nadaljuje posvečevalec pontifikalno mašo po navadnim obredu na in pri glavnem altarji do Evangelija.

Novoposvečenec pa se poda po pristopnih molitvah k svojemu altarji, ž njim škofa assistenta in vsi ki jim strežejo pri sv. opravilu. Novoposvečenec obleče narpred škofovsko opravo za sv. mašo: nogovice, opanke, prsni križec, tunicello, kazulo itd. Mitro pa, palico, prstan in rokovice prejme še le pozneje s posebnimi obredi. Na to nadaljuje tudi on sv. mašo, stoje na svojem altarji v sredi dveh škofov assistentov, bere pa sv. mašo le bolj tiho. Pri poslednjim versikeljnu pred Evangelijem peljeta škofa assistenta novoposvečenca sopet k glavnemu altarji do posvečevalca, sedečega na posebnem sedežu v sredi altarja. S tem prične

TRETJI GLAVNI IN BISTVENI DEL SV. OPRAVILA ALI POSVEČENJE NOVEGA ŠKOFA.

(Dalje prih.)

arije iz opere Faust.“ Pokazala nam je, da ni izurjena le v petji, ampak ravno tako v agiranji in mimiki. Zadnje se jej je verlo dobro sponeslo. Zato je pa tudi občinstvo z burnim ploskanjem zahtevalo ponovitev zadnje točke, a gospa iznenadila nas je namesto z lepo narodno pesnijo „Luna sije,“ koja je mej poslušalci še večje odobravanje uzbudila. —

Dvospev „v noči“ je prav lepa kompozicija gosp. Gerbić-a. Ona ljubka otožnost, lastna slovanskim skladbam, jej verlo dobro pristoji. Le zdela se nam je pesem nekoliko prenizka, posebno za gospin glas.

(Konec prihodnjič.)

VIII imenik dobrotnikov, ki so podpirali podporni odbor za stradajoče na Goriškem: prežlahtna gospa baroneša N. N. v Gorici gld. 25; slavna županija v Cirknem gld. 12; Slavno c. k. vojno poveljiništvo v Gorici čisti dohodek koncerta v vrtu Cattarini-jevem gl. 122:60; gospod c. k. štabalni zdravnik dr. Platzer gld. 5; gosp. c. k. oficijal vojnega oskrbništva Hudler gl. 1. Visoko c. k. namestništvo v Terstu delež zneska podarjenega od odbora za Korusel in dunajskega društva konkordija gld. 1800, skupaj gold. 1965.60; prejšni imeniki dokazujejo dohodek gl. 9306:89 toraj znašajo vsi dohodki skupaj gld. 11272:49.

V Gorici dne 4. junija 1880

denarničar
A. PAULETTIG.

Kakor slišimo je razdelil podporni odbor za stradajoče v Gorici zadnjo svoto gl. 2000 na ta način, da je odločil: zupanstvu v Gorici gld. 100, za Furlanijo gld. 600, za Brda gld. 400; za glavarstvo Sežansko in Goriško gld. 900, in da so že vsi ti denarji razposlani v odločene kraje.

Godba c. k. pešpolka barona Hess-a št. 49 bo svirala pri ugodnem vremenu od 12. meseca junija tek. l. naprej vsako saboto od 6. do 8. ure popoludne na strelišču v Panovcu.

Banka Slavija. Iz letnega sporočila, ki nam je prišlo v roke, posnemamo, da je banka „Slavija“ zopet v pretečenem letu sijajno napredovala, — dokaz da se zaupanje do tega skoz in skoz narodnega zavoda čedalje bolje množi. Da bode naše občinstvo vedelo, kako varnost imajo pri banki „Slaviji“ sklenena zavarovanja, navajamo iz lastnega sporočila, da so njeni fondi koncem leta 1879 presezali znesek štiri in pol milijonov gold., blagajničnega premoženja pa je banka imela štiri milijone gold. Kako velikanski je denarni promet banke, razvidi se uže iz tega, ker je samo glavna blagajnica v Pragi tekom vlanskega leta prejela 120.141 poštnih nakaznic, neglede na ostale denarne pošiljatve in uplačila pri glavnih zastopih, katerih ima banka deset. Dohodki celega leta znašali so 1,574.497 gld. 38 kr.; škod pa je bilo od bankinega ustanovljenja do konca vlanskega leta izplačanih za 4,729.238 gl. 53 kr. Iz računskih sporočil posameznih zavarovalnih oddelkov posnemamo, da je vzajemnim podedovanjskim društvom vlansko leto pripadlo samo čistega dobička 106.498 gold. 10 kr. in iznaša sedaj njihovo premoženje 3,162.794 gld. 31 kr. in da se je iz čistega dobička v oddeiku zavarovanja proti požaru doslej nakupilo in mej posamezne občine porazdelilo brizgalnic in gasilnega orodja za 81.423 gld. 73 kr. — Znesek, s kakoršnim se gotovo ne more ponašati nobena druga zavarovalnica, da bi ga bila v enako svrho izdala. Po sklepu letošnjega občnega zbora imate se v ozemlji ljubljanskega glavnega zastopa zopet oddati dve štirikolesni brizgalnici in sicer ena v okraji ljubljanske okolice, druga pa v okraji puljskem v Istri. Kakor vsako leto določili so se tudi letos različnim slovanskim kulturnim zavodom znatni doneski in mej temi tudi — kakor smo uže poročali — „Matici slovenskej“ in „Narodnej šoli“ po 100 gld. — Končevaje ta kratki posnetek in obširnega letnega sporočila bankinega, izrekamo le še željo, da bi tudi po slovenskih deželah število njenih članov vedno naraščalo, kajti tudi tu nam mora veljati gaslo: „svoji k svojim!“

(Slov. Narod.)

Razne vesti.

Carica ruska umrla je po dolgi bolezni v Peterburgu dne 3. junija, tekočega. Cesarica Marija Aleksandrovna, popred Maksimilijana Viljelmina Augusta Maria Sofija, bila je rojena dne 8. augusta 1824 l. kot princesinja v Hesen-Darmstadtu, omožila se je se sedanjem Carjem Aleksandrom dne 16. aprila 1841 l. Bila je nekda jako verna, pobožna in dobrotljiva.

Raz-cesarica francoska Evgenija je bila, kakor utegne uže znano biti, pred svojim odhodom v južno Afriko, kjer so divjaki jej bili sina ubili, parižki cerkvi „Notre Dame des Victoires“ bogato cesarsko krono darovati namenila; da bi jo nosila Mati Božja na glavi. Župnik one cerkve pa je to darilo zavrnil in krono bivši cesarici nazaj poslal. Čudno!

Obsojenci Nove Avstrije. Č. gg. čitatelji se bodo še spominjali, da je pred nedavnim dr. Benedikt v jetnišnici v Lepoglavi na Hrvaškem preiskaval obraze ondotnih kaznencev. C. k. vlada je sedaj sklenila, da se bodo v Lepoglavi zapirali tudi oni hudodelniki iz Bosne in Hercegovine, ki imajo več kot 3 leta sedeti. Žalibog, da teh ljudij ni malo! Skoraj dan za dnevom prihajajo cele vrste obsojenih iz Nove-Avstrije v Lepoglavo.

Sultan v zadregi. Pravijo, da ima turški sultan prepir v lastni hiši. Revež ima obilno družino, pa premalo dohodkov. Upniki ga terjajo, naj jim plača. Jel je varčno gospodariti. Pa čuj! Sultan je zapovedal, da ne smejo njegovi bratje, žene in sluge več tako živeti, ko do sedaj. Pa njegovi bratje niso s to prepovedjo zadovoljni. Pohotnost in nezmernost potrebujeti denarja. Kako si bo „kralj vse zemlje“ iz te zadrege pomagal?

Oboroževanje. Naša vojaška gosposka dobro utrjuje, kakor se kaže, prvo pomorsko trdnjavo našega cesarstva.—Pulj v Istri. Ni še davno, ko so tje pripeljali dva velikanska topova; in sedaj so iz Nemškega dobili nov velikanski top, ki tehta z vso pripravo nič manj ko 550 stotov.

Veteran. V Plzenu na Českem je umrl te dni 88 letni major baron „Füller von der Brücke“, starosta vitežkega reda Marije Terezije. Dobil je bil vitežki red M. T. zaradi vspešne obrambe mostu črez Sočo pri Rubiji 1813. leta.

Kaj je zemlja različnim stanovom? Kaj ti je zemlja, deček? „Igrališče“. — Kaj ti je zemlja, deklica? „Plesišče“.—Kaj ti je zemlja, vojak? „Bojišče“.—Kaj ti je zemlja, mornar? „Morje mi je zemlja“.—Kaj ti je zemlja, lenuh? „Spalnica“. — Kaj ti je zemlja, siromak? „Lesovje beraškim palicam“. — Kaj ti je zemlja, vdova? „Dolina mi je solzna“. — Kaj ti je zemlja, kmet? „Neizmerno polje“.—Kaj pa tebi trgovec? „Veliki sejem“.—Kaj pa tebi, bogatin? „Posoda za denar“. — Kaj pa tebi, minister? „Dom časti in slave.“ — Kaj pa tebi, kralj? „Moja last“.— Kaj ti je zemlja, bolnik? „Nič za me“.—Kaj pa tebi starec? „Grob mojej mladosti“.—Kaj pa tebi, grobokop? „Pokopališče“.—In kaj je tebi zemlja, kristjan? „Trnjeva pot v nebesa“.—Vsakemu svoje!—

Kmetijstvo.

Ali je Avstrija poljedelska ali obrtnijska država?

Kar je minister kmetijstva v državnem zboru povdarjal, da je Avtrija bolj poljedelska kakor obrtnijska, se je vnelo pričkanje med konservativci in liberalci, ki trdijo, da Avstria je obrtnijska država, in ker je liberalizem pečat obrtniji, zato mora tudi Avstrija liberalna biti. Poglejmo statištične številke in vprašajmo jih, kaj one pravijo.

V najnovejših statističnih knjigah Kolba in Brachellia, kakor „Osten“ piše, beremo, da koncem leta 1869 se je z različnimi obrtnijami bavilo: 399.619 lastnikov in zakupnikov, 1 milijon in 775.686 delavcev, 23.511 uradnikov fabriških in druzih;

s poljedelstvom pa: 1 milijon in 843.995 gospodarjev in zakupnikov, 5 milijonov in 623.935 delavcev, 29.570 uradnikov kmetijskih;

po takem s poljedelstvom: 1 milijon in 444.376 gospodarjev, 3 milijone in 847.249 delavcev, 6059 uradnikov več, kakor z obrtnijami.

V celi Avstriji z Ogersko vred je s kmetijstvom in gozdarstvom imelo opraviti 12 milijonov 521.005 ljudí, s produktivnimi obrtnijami pa le 2 milijona in 675.793. Jasno je tedaj, da delo od več kot 12 milijonov več iznaša kakor pa delo le 2 milijonov.

Po statistiki Neumanovi se vrednost poljedelskih pridelkov sme ceniti na 1696 milijonov gld. (Avstrije na 916, Ogerske pa na 780 milijonov gl.). Vrednost obrtnijskih izdelkov žalibog ni znana.

Primerimo našo obrtnijo z obrtnijo po druzih tujih državah.

Največji obrtniji ste obrtnija z železom in pa obrtnija tkanja (Textilindustrie).

Leta 1878. se je v Avstriji z Ogersko vred izdelalo 7·8 milijonov centov surovega železa, v Nemčiji 63·3, na Francoskem 28·9, na Angleškem 127·4, v severni Ameriki 56 milijonov, — jekla pa v Avstriji 1·6 milijonov, v Nemčiji 2·5, na Francoskem 5·2, na Angleškem 20, v severni Ameriki 16·8 milijonov centov. Isto tako je obrtnija Avstrije z volno veliko zadej za to obrtnijo druzih držav.

Vse druge številke pa kaže avstrijsko-ogersko poljedelstvo.

Goved je Avstrija z Ogersko štela 11 milijonov in 78.000, Nemčija 15 milijonov in 300.000, Francoska 11 milijonov in 700.000, Angleška 9 milijonov 761.000, severna Amerika 34 milijonov, — ovác: Avstrija 18 milijonov in 701.000, Nemčija 27 milijonov in 300.000, Francoska 28 milijonov in 700.000, Angleška 32 milijonov in 571.000, Amerika 40 milijonov, — prešičev: Avstrija 5 milijonov in 742.000, Nemčija 7 milijonov in 100.000, Francoska 5 milijonov in 750.000, Angleška 3 milijone in 767.000. Amerika 32 milijonov.

Vinski pridelek je v Avstriji znašal 6·7 milijonov hektolitrov, v Nemčiji 5·5, na Francoskem 70, na Angleškem 0, v severni Ameriki 7·5 milijonov hektol.

Ako se zdaj preračuna, koliko obrtnijskih izdelkov in koliko kmetijskih pridelkov pride na enega človeka v Avstriji, Nemčiji, Franciji, Angliji in severni Ameriki, je jasno kot beli dan, da je Avstrija v poglavitnih razdelkih velike obrtnije veliko za drugimi obrtnijskimi državami, — o kmetijskih pridelkih pa, štetih na enega človeka, vse druge evropske države daleč prekosí, le za severno Ameriko zaostaja.

S tem je dokazano, da prvo mesto v Avstriji ima poljedelstvo in da krič liberalcev, ki trdijo, da je Avstrija obrtnijska država, je le „švindel“, kakor je ves njih liberalizem le „humbug“.

Št. 404.

Razpis učiteljskih služeb.

V tukajšnjem š. okraju se s tem razpisuje 8. učiteljskih služeb III. plačilne verste, s katerimi je združeno voditeljstvo, in sicer: dvorazrednice v Križu, enorazrednic: v Cerovem, Pervačini, Kronbergu, Kalu, Banjšici, Višnjeviku, Šmarjah.

Dohodki so določeni v deželnih š. postavah 10. marcija 1870. in 4. marcija 1879.

Prosilci naj vlože svoje prošnje previdene s postavnimi spričevali naj do 16. julija t. l. po njim predstojnim oblastnijam, pa naj navedejo v prošnji za katero mesto prosé.

C. KR. OKRAJNI ŠOLSKI SVET
v Gorici dne 20. maja 1880.

Velika zaloga

posebno dobrega belega ali visoko rudečega doljenskega vina po gold. 5.50 do 6 vedro proti pošiljatvi posode, kakor prava dobra slivovka in pravi vinski ocet (jesi) po naj nižji ceni pri A. Cvenkeljnu v Sevnici (Lichtenwald) Štajersko.

Borsne operacije

opravlja točno
Bankina hiša „Leitha“ na Dunaji, Heidensschuss 1.
z dobičkom in sicer:
a) pri **samo vtesnjeni zgubi** (premija gl. 10—30 za gl. 5000 efektov na operacije a la hausse ali baisse;
b) naj kurzi **rasejo** ali **padajo** (Stellgeschäft);
c) da se v **zalogi ohrani**, dokler se efekti z dobičkom ne realizujejo.

Špekulacijska operacija točno in diskretno.
Družbena opravila (samo 15-40 gl. pokritve za 1000 gl. efekt.).
Provizije **samo 50 kr.**
Po tem načinu, kojega smo mi uvědli, pa se je uže povsod prikupil, spolnujemo naročila na skoro vse v kurznem listku zaznamovane efekte.
Ni treba nobene pokritve v gotovini

Zavarovanje ces. kr. avstr. ogr.
državnih, privatnih in inozemskih lozov
pred zgubo, naj se zadene najmanjši dobitek (Treffer).
Premija za celo leto od 15 kr. više.
Garancijska svota do 500 gl., če se zadene najniši dobitek.
Ta za kupovalce in posestnike srečk, za štedovce in kapitaliste jako važna osnova, za koje ustanovitev nam je izreklo novinarstvo in občinstvo neokračeno priznanje, je vredna, da se spodobno ceni tudi iz gospodarskega stališča; glodé znamenitih **koristi in „dolocěb“ zavračamo na obširni prospekt.**

Pojasnila o lozih, vrednostnih papirjih in finančnih zadevah dajemo vsakemu franco in zastonj v „Leitha“ glasilu za narodno-gospodarske interese. Iztise pošiljamo brezplačno na vse strani.

Opozorujemo posebno na zanimive članke o „povrnitvi vseh mogočih stroškov, zgub“ itd., tako tudi „lozne družbe (preskrbovanje dot, vdov, starih in otrok)“.

C. k. drž., privatne in inozemske loze
V 56ih kombinacijah
Najbolji način za nalaganje štedovcem.
a) po vsakdanjem kurzu,
b) posamezno ali v grupah,
c) proti primernemu plačilu na račun, in da se pridržé v zalogu po bankinem kurzu,
d) proti tem, da se vsaki mesec nekoliko plača.

Vse naročbe z dežele se točno izvršujejo in tako tudi vsa povelja segajoča v **menjavsko poslovanje.** Prospekte, tarife itd. pošiljamo radovoljno (franco in zastonj).
Solidnim firmam izročujemo zastopništva.

Št. 108/E

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) vstanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 7. junija 1880 začela javndražba (kant) nerešenih zastav I. četert leta 1879 t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca januarija, februarija in marcija 1879.

Ravnatelj: **Lovisoni.**

Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celej Evropi, zadele so tudi Švico; vsled teh razmer se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane **žepne ure** so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinejšega **srebrnega niklja**, so izredno elegantno gravirani in giljčirani, ter so amerikanskega sistema. **Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade lehko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.**

Proti povzetju, ali vpošiljatvi male svote, katera je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za ure in delavska plača, dobi vsakdo najfinejše repasirano uro skoraj na polovico **zastonj**. Vse ure so natanko repasirane, ter **garantujemo za vsako uro pet let.**

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzamemo, in z drugo zamenjamo.

Izpisek ur.

1000 komadov **remontoir žepnih ur**, katere se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnim okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; razen tega so tudi elektrogalvanično pozlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. **preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.**

1000 komadov **krasnih ur na sidro** (ankeruhr) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenotke in kristalnim ploščatim steklom, natančno repasirane; **preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.**

1000 komadov **mobilnih ur na valje** (cylinder-uhr) v teških gilioširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščnatim steklom, tekočih na 8 rubinih; fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad **preje gl. 15 zdaj le gl. 5.60.**

1000 komadov **Washingtonskih ur na sidro** od 13lotnega srebra, **potrjene od c. k. denarnega urada**, tekoče na 15 rubinih, elektro-galvanično pozlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenotek regulovane in poskušene. **Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 11.40.**

1000 komadov **Washingtonskih remontoir žepnih ur**, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. k. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenotek repasirane, s kolesjem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastonj tudi jedna zlata doble urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; **vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.**

1000 komadov **ur za dame od pravega zlata** z 10 rubini, **preje gl. 40, zdaj gl. 20.**

1000 komadov **remontoir ur od pravega zlata** za gospode ali gospé, **preje 100 gl. zdaj gl. 40.**

650 komadov **ur z ropotcem**, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalnej mizi, **preje gl. 12, zdaj le 5.80.**

650 komadov **ur z majatnikom** (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsakih osem dnij, fino na trenotek regulovane, lepe in impozantne. Ker je taka ura po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. **Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15.75.**

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota,

Naslov: **Uhren-Ausverkauf**

von

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,

Wien, Rothenthurmstrasse N.ro 9.

Vsakej gospodinji prekoristno!

Ces. in kr. privilegiran

PECNI PRAH

prve avstrijske tovornice za pečni prah

od **Karola Russ & Comp.,**

Dunaj I. Bez. Weihburggasse 21.

Naš pečni prah (trajni ali suhi kvas) **nadomestuje popolnoma** vsaki kvas. Ne pokvari se **nikdar** in se torej lahko **ohrani**; vsaka pekovina dobi po njem bržé kakor po najboljšem kvasu **fineji** in **čisteji okus**, postane **krajši** in **rahleji**, testo se **nagleje** in **enakomernejše** vzdiguje in se nikdar ne **poleže**; pri tem se pa **pribranije** obela in jajca; pa tudi na času se prištedi, ker in treba čakati, da se testo vzdigne, še pri krofih ne — in kar veliko velja, da **ne napenja**. — V paketih po 5, 20 in 50 kr. Svari se pred nič vrednim ponarejenim blagom.

Prodajalci dobé primeren nameček.

Prodajalnica

dišavin, barv in enacega blaga

v Gorici, gosposke ulice h. št. 270

je prav dobro založena z **ŽVEPLOM rimskim** in **sicilijanskim**, prav drobno zmletim, najboljše in čisteje sorte po jako spodobni ceni; — v njej se dobiva tudi izvrsten **CEMENT engleški „Portland“** in **kufsteinski**; obe baži se kaj dobro prilegati za vsako delo. Dalje je tu bogata zaloga vsakovrstnih **barvil** zmletih za rabo z oljem in suhih, **čopičev** in **verižev**, pa tudi **dišavin, kemičnih preparatov** in **barvanskega blaga.**

Slednjič se priporoča popolna zbirka vseh vrst **esenc** za narejanje rozolijev in žganja s podukom, (če ga kupci želé) kako se imajo rabiti.

Priporočam se slav. občinstvu, naj me blagovoljno počasti z mnogimi naročili; jaz bom gotovo skrbel, da odvrnem skazano mi zaupanje z **dobrim blagom** in **točno postrežbo.**

Anton Mazzoli.

PRI

H. NIČMANU,

založniku v Ljubljani,

je ravnokar prišla na svitlo:

„Stoletna pratika“,

četrtega natisa, popravljena in pomnožena, ki obsega 260 strani.

Ker ljudje radi beró **„Stoletno Pratiko“** in vedno po njej povprašujejo, izdali smo jo v **četrtem** natisu. In res, skoraj da si upamo reči, da ne bode nihče rekel, da bi se mu ne bila ta „Pratika“ popolnem prikupila, če jo je le nekoliko prebiral; posebno pa zato, ker v njej najdemo tako natančno in umevno razlaganje vseh stvarij in oddelkov, kakor do sedaj v nobenej slovenskej „Pratiki“. Velja trdno v pol platnu vezana **85 kr.**, v pol usnju **90 kr.**

Pri ravno tem založniku je tudi na svitlo prišla in se dobiva:

Častna straža

Jesusovega presvetega Srca.

Poslovenil **J. Dolenec**, stolni kaplan. Obsega 64 strani. Velja **12 kr.**

Ravno tako tudi:

Goročnica

naše Gospé presvetega Serca.

Izdelana za Slovence poleg francoskega „La Zélatrice“. Obsega 56 strani. Velja **10 kr.**

RAZLAGA SVETE MAŠE

po č. oč. Martinu Cochem-u

domače in molilne bukve. Obsega 510 strani in velja v pol usnje **gl. 1.24**, v usnje **gl. 1.40** in z zlato obrezo **gl. 2.**

Odpustki

kaj so, in kako si jih v prid obračati.

Po 14. francoski izdaji P. A. Maurel-a. Na svitlo dal P. J. Sajevic, mašnik ravno te družbe. Obsega 370 strani, in velja v pol usnje **90 kr.**, v usnje **gl. 1.10** in v zlati obrezi **gl. 1.40.**

Št. 1975/1880

Službeni razpis.

Na slovenskem oddelku kmetijske šole v Gorici je izpraznjena služba kmetijskega opravnika, kojega dolžnost je z učenci vred opravljati vsa kmetijska dela na šolski kmetiji.

Opravnik dobiva 400 gl. letne plače, ima stanovanje na kmetiji in užitek 5 arov obdelane zemlje.

Prošnje naj se podajo podpisanemu deželnemu odboru do 15. junija t. l.

DEŽELNI ODBOR V GORICI
dne 18. maja 1880.
za deželnega glavarja
Dr. TONKLI m.p.

Glavni dobitek ev. 400.000 mark.	NAZNANILO SREČE.	Dobitke garantira država.

Vabilo na udeležitev

dobitnih šans

velike, od hamburške države garantovane denarne loterije, v katerej se mora nad

8 milijonov 300.000 mark

gotovo dobiti.

Dobitki te ugodne denarne loterije, katera ima po načrtu le 87.500 lozov, so sledeči:

Največji dobitek je ev. 400.000 mark.

Premija	250.000 mark	68 dob. po	3000 mark
1 dobit. po	150.000 mark	214 „ „	2000 mark
1 „ „	100.000 mark	10 „ „	1500 mark
1 „ „	60.000 mark	2 „ „	1200 mark
1 „ „	50.000 mark	531 „ „	1000 mark
2 „ „	40.000 mark	673 „ „	500 mark
2 „ „	30.000 mark	950 „ „	300 mark
5 „ „	25.000 mark	65 „ „	200 mark
2 „ „	20.000 mark	100 „ „	150 mark
12 „ „	15.000 mark	35150 „ „	138 mark
1 „ „	12.000 mark	2100 „ „	124 mark
24 „ „	10.000 mark	70 „ „	100 mark
4 „ „	8.000 mark	7300 „ „	94 in 67 mark
3 „ „	6.000 mark		
52 „ „	5.000 mark	7850 „ „	40 in 20 mark
6 „ „	4.000 mark		

kateri se bodo v malo mesecih v 7 oddelkih **gotovo** odločili.

Prvo vzdiganje dobitkov je **uradno** na

9. in 10. junija t. l.

cel originalni loz le **3** gld. **50** kr.,
pol originaln. loza le **1** gld. **75** kr.,
četrt original. loza le **88** kr.,

ter te **od države garantovane originalne loze** (ne prepovedane promese) **proti frankovanej poslatvi svote** tudi v **najoddaljenejše kraje** razpošiljam.

Vsak udeleženec dobi **zraven originalnega loza** tudi **originalni črtež z državnim grbom** zastonj, ter se mu **takoj** po uzdigovanji dobitkov **nezahtevano** pošlje uradni listek uzdignenih številk.

Izplačevanje in razpošiljanje dobitkov izvršujem direktno jaz interesentom točno in z najbolj strogo tajnostjo.

Naročila izvršujejo se najlaglje po poštnej nakaznici ali pa z rekomandiranim pismom.

Naj se tedaj naročila, zaupno pošljejo do na

Samuel Heckscher sr.,

Banquier und Wechsel-Comptoir in **Hamburg.**

Vdano podpisani bukvovez naznanja, da si je omislil stroj za pozlačenje knjig in drugi stroj za črtanje registrov, popirja itd. v vsakej obliki, kakoršna bi najbolje vstrezala gg. naročevalcem; on obljubuje, da izvrši vsako tako delo, kolikor se da, dobro, naglo in prav po ceni.

Ob enem opozoruje čestito duhovščino, da rad preskrbuje **missale** iz trdnega, na okvir in in ne z mašino narejenega papirja z novimi črkami, po **devet goldinarjev petdeset novcev**, dalje **rituale, brevirje** in dr. e.

Priporoča se z vso vdanostjo mnogobrojnim naročbam

Leopold Leban

„Via del Duomo“ št. 36
v Gorici.

Izdavatelj in odgovorni urednik: JOŽEF ZEI. — Tiska: „Hilarijanska tiskarna“ v Gorici.